

SZERKESZTŐSÉGI KÖZLEMÉNY

Változtatások a női nemi szervi daganatok FIGO szerinti stádiumbeosztásában

BŐSZE PÉTER DR.

Fővárosi Önkormányzat Egyesített Szent István és Szent László Kórháza, Szülészeti és Nőgyógyászati Osztály, Budapest

BEVEZETÉS Sergio Pecorelli a Szülészeti és Nőgyógyászati Világszövetség (International Federation of Obstetrics and Gynecology, FIGO) Nőgyógyászati Onkológiai Bizottságának (Committee on Gynecologic Oncology) elnöke, az International Journal of Gynecology and Obstetrics (2009;105:103-4) hasábjain hivatalosan tájékoztatót a női nemi szervi daganatok FIGO-stádiumainak a bizottság által kialakított módosításairól. A méhnyak-, a méhtest- és a szeméremtestrák stádiumbeosztásában változtattak, sokéves előkészítés, egyeztetés után. Az alábbiakban ezeket ismertetem.

MÉHTESTRÁK

A méhtestrák FIGO szerinti 2009-es sebészi-szövettani stádiumbeosztása

I	A daganat csak a méhtestre terjed.
IA* G1,2,3	A daganat a méhfal vastagságának felénél nem terjed mélyebbre.
IB* G1,2,3	A méhfalba terjedés a méhfal vastagság felét eléri vagy meghaladja.
II**A	A daganat a méhnyak alapállományára (stroma) is terjed, de még a méhen belül helyezkedik el.
III	A daganat túlterjed a méhen, de a medencén belül marad.
IIIA*** G1,2,3	A daganat ráterjed a méh hashártya borítékára és/vagy a függelékekre (áttét is).
IIIB G1,2,3	Hüvelyi és parametrium áttét (ráterjedés vagy áttét)
IIIC G1,2,3	Kismedencei és/vagy paraaorticus nyirokcsomóáttétek
IIIC1 G1,2,3	Medencei nyirokcsomóáttét
IIIC2 G1,2,3	Paraaorticus nyirokcsomóáttét (független a medencei nyirokcsomók állapotától)
IV	A daganat szövettanilag igazoltan ráterjed a húgyhólyag és/vagy a bél nyálkahártyára és/vagy távoli áttét.
IVA G1,2,3	A daganat szövettanilag igazoltan ráterjed a húgyhólyag és/vagy a bél nyálkahártyára.
IVB G1,2,3	Távoli áttét (beleértve a hasi és/vagy a lágyéki nyirokcsomóáttétet is)

Levezetési cím:

Prof. dr. Bősze Péter

Fővárosi Önkormányzat Egyesített Szent István és Szent László Kórháza, Szülészeti és Nőgyógyászati Osztály
1096 Budapest, Nagyvárad tér 1.
Telefon: 275-2172 Távmásoló: 398-0288
E-posta: bosze@eagc.eu

- * A korábbi IA, IB, IC szerinti alcsoportokból az IA-t és az IB-t összevonták; ez az új IA-stádium. Az IC-stádium IB-re változott.
- ** Korábban a II. stádiumot két részre osztották:
IIA G1,2,3: A rák csak a nyakcsatorna mirigyekre terjed.
IIB G1,2,3: A méhnyak kötőszövetes állományára is ráterjed.
Az új csoportosításban nem számít második stádiumnak, ha a daganat csak a méhnyak nyálkahártyájára terjed; az ilyen eseteket az első stádiumba kell sorolni. Következésképpen csak a korábbi IIB tekinthető második stádiumnak.
- *** A hasi mosófolyadék sejtvizsgálata nem része a stádiumozásnak, ennek eredményét külön lehet megadni. Az előző stádiumbeosztásban, ha a hasi mosófolyadékban/hasvízben ráksejtek voltak, a besorolás IIIA-stádium volt.

Ha a beteg nem műthető, például rossz általános állapota miatt, továbbra is az 1971-es, klinikai stádiumozást kell alkalmazni.

A méhtestrák FIGO szerinti, 1971-es klinikai stádiumbeosztása

I	A daganat csak a méhtestre terjed.
IA	A rák csak a méhtestre terjed, a szondahossz 8 cm vagy kevesebb.
IB	A rák csak a méhtestre terjed, a szondahossz >8 cm.
II	A daganatos burjánzás a méhnyakra is ráterjed, de nem jut túl a méhen.
III	A daganat túlterjed a méhen de nem jut a medencén kívülre.
IV	A daganat szövettanilag igazoltan ráterjed a húgyhólyag és/vagy a végbél nyálkahártyára és/vagy távoli áttét.
IVA	A daganat szövettanilag igazoltan ráterjed a húgyhólyag és/vagy a bél nyálkahártyára.
IVB	A daganat a medencén kívülre terjed, távoli áttét.

A méhnyálkahártyarák mindegyik stádiumában a daganat érettségét (grade, G) is megadjuk: G1, G2 és G3 érettségi fokozat szerint. A méhtestrák érettségi fokozata nem változtat a stádiumbeosztáson.

MÉHNYAKRÁK A méhnyakrák FIGO-stádiumának megállapítása klinikai és nem az eltávolított daganat és környéki nyirokcsomók vizsgálatán alapszik, azaz nem sebészi stádiumbeosztás. De a korai méhnyakrákokban szenvedő betegeknél szokásosan kiterjesztett méheltávolítást végzünk a medencei és alkalmanként a fő erek körüli nyirokcsomók kivételével, így náluk a betegség sebészi-szövettani stádiumát is meghatározuk. Ez azonban nem változtat a klinikailag megállapított stádiumon, illetőleg azon, hogy a méhnyakrákot a nőgyógyászati

vizsgálattal kell stádiumozni. A sebészi-szövetteni stádiumot külön, kis „p” betűvel jelölve (például pIB) adjuk meg.

A méhnyakrák FIGO szerinti 2009-es stádiumbeosztása

I	A daganat nem terjed túl a méhnyakon. A méhnyálkahártyára terjedést nem kell figyelembe venni.
IA	Csak mikroszkóppal felismerhető rák. A stromába terjedés mélysége legfeljebb 5 mm, amely szélességben nem haladja meg a 7 mm-t.*
IA1	A stromába terjedés mélysége nem több mint 3 mm, szélességben pedig nem haladja meg a 7 mm-t.
IA2	A stromába terjedés mélységben 3-5 mm, szélességben ≤7 mm.
IB	A daganat klinikailag felismerhető, de csak a méhnyakra terjed, vagy klinikailag nem felismerhető, de nagyobb, mint az IA-stádiumnak megfelelő.
IB1	Klinikailag felismerhető, csak a méhnyakra terjedő daganat, amely nem nagyobb, mint 4 cm.
IB2	Klinikailag megállapítható, csak a méhnyakra terjedő daganat, amely 4 cm-nél nagyobb.
II	A folyamat túlterjed a méhen, de nem éri el a medence falat vagy a hüvely alsó harmadát.
IIA	Nem terjed a parametriumra.
IIA1**	Klinikailag felismerhető, nem nagyobb, mint 4 cm-es daganat.
IIA2**	Klinikailag felismerhető, nagyobb, mint 4 cm-es daganat.
IIIB	A daganat betérjed a parametriumba, de a medencefalat nem éri el.
III	A daganat eléri a medencefalat és/vagy a hüvely alsó harmadát, és/vagy elzárja a húgyvezetékét, aminek következtében néma vagy zsákvese alakul ki.***
IIIA	A daganat terjedése eléri a hüvely alsó harmadát, de nem terjed a medencefalig.
IIIB	A daganat eléri a medence falat, és/vagy daganatos elváltozás következtében néma vagy zsákvese alakul ki.****
IV	A daganat túlterjed a medencén, és/vagy szövettanilag igazolva ráterjed a húgyhólyag vagy a végbél nyálkahártyájára. Hólyagos vizenyő (bullosus oedema) egymagában nem jelent IV. stádiumot.
IVA	A húgyhólyag vagy a végbél nyálkahártyájára terjedés.
IVB	Távoli áttét.

- * A távolságot az eredeti lap- vagy mirigyhám alaptól mérjük. A mélybeterjedést mindig pontosan, milliméterben kifejezve, meg kell adni, még az ún. kezdeti beszűrődésnél (early [minimal] stromal invasion, ~1 mm) is. Az érresek (vascular/lymphatic space involvement) jelenléte nem változtat a stádiumbeosztáson.
- ** Ez a két alcsoport az előző felosztásban nem volt.
- *** A hüvelyvégbél-vizsgálatnál nincs szabad terület a daganat és a medencefal között.
- **** Más okból kialakult néma vagy zsákvese nem vehető figyelembe a besorolás megállapításánál.

SZEMÉREMENTESTRÁK A szeméremtestrák stádiumbeosztását jelentősen megváltoztatták több szempont szerint is: daganat nagysága, a mélybeterjedés mélysége és mindenekelőtt a nyirokcsomóáttétek száma és formája.

A szeméremtestrák FIGO szerinti 2009-e stádiumbeosztása

I	A daganat csak a szeméremtestre korlátozódik
IA	A daganat a szeméremtesten és/vagy a gáton helyezkedik el, legnagyobb átmérője 2 cm vagy kisebb, a mélybeterjedés mértéke nem több, mint 1 mm, nyirokcsomóáttét nincs.
IB*	A daganat a szeméremtesten és/vagy a gáton helyezkedik el, nagyobb mint 2 cm és/vagy a mélybeterjedés mértéke több mint 1 mm, nyirokcsomóáttét nincs.
II	Bármely nagyságú daganat, amely ráterjed a hügycső és/vagy a hüvely alsó harmadára és/vagy a végbélnyílásra**, nyirokcsomóáttét nincs.
III	Bármely nagyságú daganat környéki (lágyci-combi) nyirokcsomóáttéttel, függetlenül, hogy ráterjed-e a hügycső és/vagy a hüvely alsó harmadára és/vagy a végbélnyílásra.***
IIIA	(i) egy nyirokcsomóáttét (≥5 mm) vagy (ii) 1-2 nyirokcsomóáttét (<5 mm)
IIIB	(i) két vagy több nyirokcsomóáttét (≥5 mm) vagy (ii) 3 vagy több nyirokcsomóáttét (<5 mm)
IIIC	a nyirokcsomón áttört, környezetbe terjedő nyirokcsomóáttét
IV	Daganat, amely a hüvely és/vagy a hügycső felső két harmadára terjed, vagy távoli áttét.***
IVA	A daganat ráterjed (i) a hügycső és/vagy a hüvely felső részére és/vagy a húgyhólyag nyálkahártyájára és/vagy a végbél nyálkahártyára, és/vagy kötött a kismedencei csontokhoz, vagy (ii) kötött vagy kifehélyesedett környéki nyirokcsomóáttétek.
IVB	Minden távoli áttét, beleértve a medencei nyirokcsomóáttéteket is.

- * A két centiméternél nagyobb daganatot (korábbi II. stádium) is idesoroljuk.
- ** A második stádium teljesen megváltozott, a korábbi III. stádiumot foglalja magába.
- *** A III. és a IV. stádiumban is jelentős változások vannak, elsősorban a lágyci nyirokcsomóáttétekre vonatkozóan.

MEGJEGYZÉS A FIGO Nőgyógyászati Onkológiai Bizottsága a stádiumbeosztással kapcsolatban minden észrevételt, javaslatot szívesen fogad. Sőt, kéri is a szakemberek véleményét az esetleges későbbi változtatásokat illetően is. Elérhetőség: Sergio Pecorelli MD., figo@ieo.it.

„Jól beszélni és írni magyarul igazából: jellemkérdés.”

Illyés Gyula

„Tudósaink kötelessége, hogy tudományos szavainkat fémjelezzék, s abban a harcban, melyet vállaltunk, az élen vezérkedjenek.”

Kosztolányi Dezső, 1971, Nyelv és lélek